

ТЕСТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 150 хвилин

Робота складається з трьох частин. Частина 1 містить 33 завдання різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в *бланку А*. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в *бланку Б*.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Правила виконання завдань зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. До *бланків А і Б* записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в *бланку А* вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в *бланку А* відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в тестовому зошиті, акуратно запишіть його в *бланк Б*.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у *бланку А*, та якості написання власного висловлення в *бланку Б*.

Подбай про знання сьогодні!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Правильно наголошене слово знаходиться в рядку
А берéмо
Б царинá
В чорнóзем
Г катáлог
2. Орфографічну помилку допущено в рядку
А Мар'яна, духмяний, сім'я, різдвяний
Б Зоряна, морквяний, інтер'єр, арфяр
В м'яз, священний, капюшон, зобов'язання
Г Кюрі, бюджет, святковий, без'ядерний
3. Неправильною є форма слова у варіанті
А двадцять чотири учні
Б віддячити грошами
В зробімо вправу
Г дорожчий над усе
4. За допомогою суфікса -ов- утворяться прикметники від усіх іменників рядка
А ситець, бій, алюміній, служба
Б свято, гроші, фінанси, липень
В річ, палац, гранат, вечір
Г кільце, калач, матч, взірець
5. Неузгоджене означення міститься в реченні
А Весело усміхнені люди сновигали вулицями міста.
Б До школи зайшли розгнівані батько й син.
В Кава по-угорськи йому не смакувала.
Г З високого неба лине тужливий крик журавлів.
6. Складносурядне речення утвориться, якщо до речення *Сміється сніг скрізь на безмежжі доріг...* додати
А заводячи в гаю пісню невеселу
Б вітер заводить в гаю пісню журливу
В від чого дітлахи радіють
Г і в серце закрадається журба

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) На (П,п)окуті, залитий сонцем, під сліпучою синявою неба сидів старий Чумак. (2) Як живий. (3) Величезний портрет в олійних фарбах був виконаний хоч і *по-дилетантськи*, але натхненно, з (Б,б)ожою іскрою. (4) Сонце було повинню. (5) Старий Чумак, бронзовий і мускулястий, дивився просто кожному в очі примружено і посміхався. (6) Посміхався в свій довгий (З,з)апорозький вус, як це він робив завжди. (7) Монументальний, кремезний і могутній, як сама (З,з)емля, коваль Чумак.

7. Відокремленим означенням, вираженим дієприкметниковим зворотом, ускладнено речення
- А перше
  - Б третє
  - В шосте
  - Г сьоме
8. Синонімом до виділеного в третьому реченні слова є
- А неестетично
  - Б непрофесійно
  - Б талановито
  - В пересічно
9. З великої літери необхідно писати слово в реченні
- А першому
  - Б третьому
  - В шостому
  - Г сьомому
10. Стиль тексту –
- А науковий
  - Б публіцистичний
  - В розмовний
  - Г художній

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

**Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

11. Оберіть варіант, у якому дві букви позначають один звук
- А кукурудза, їхати, юшка, осінній
  - Б дзеркало, ячмінь, жувати, тушшю
  - В походжати, Єрусалим, волосся, щастити
  - Г джміль, дзвін, Донеччина, сіллю
  - Д їстівний, модельєр, іще, нав'ючити

12. Подвоєння літер в усіх словах іншомовного походження відбувається в рядку
А Пабло Пікасо..о, Яф..а, Мек..а, Ахіл..ес
Б контр..еволуція, ан..отація, аб..ревіатура, мул..а
В Джульєт..а, ал..ея, ком..ентар, ком..ерція
Г ат..ракціон, ім..іграція, ак..орд, апел..яція
Д ал..ерго, ір..еальний, кас..ир, оп..озиція
13. НЕМАЄ лексичної помилки в рядку
А відмінити закон
Б родючий урожай
В бувші учні
Г працювати в якості директора
Д завдавати збитків
14. Через дефіс треба писати кожне складне слово рядка
А світло/блакитний, кисло/молочний, греко/католицький
Б м'ясо/молочний, радіо/передача, кримсько/татарський
В івано/франківець, південно/західний, екс/президент
Г народно/пісенний, червоно/гарячий, контр/адмірал
Д міні/спідниця, віце/прем'єр, психолого/педагогічний
15. Правильно утворено обидві форми кличного відмінка іменників у рядку
А лікарю, Миколе
Б матусю, сине
В місяцю, Юріє
Г душе, колего
Д Степану, робітницю
16. У реченні *Між цими державами встановилися дружні ...* пропущене слово
А відносини
Б відношення
В взаємини
Г взаємовідношення
Д стосунки
17. Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прислівників відбудуться в усіх словах рядка
А рідко, швидко, повільно, спокійно, рухливо
Б тепло, глибоко, лагідно, кисло, часто
В довго, коротко, тривало, цілеспрямовано, солодко
Г важко, дорого, вузько, високо, низько
Д різко, тихо, голосно, просто, складно
18. Стилiстичного редагування НЕ потребує речення
А Продавець, покажіть мені ту червону сукню.
Б Ця власність закріплена актом даріння.
В Пане директоре, я приніс заяву.
Г Академік Вернадський внiс великий вклад у розвиток науки України.
Д Ви сказав, що маєте чудові образки.

19. Допущено помилку в правописі особових закінчень дієслів у рядку
А сушать, гуркочуть
Б свистять, гоять
В бачать, дроблять
Г варють, клеять
Д сопуть, біжать
20. Префікс пре- в усіх словах пишеться в рядку
А пр..зирство, пр..гнічувати, пр..вабливий, пр..вразий
Б пр..готуватися, пр..грозити, пр..мружливо, пр..мудрість
В пр..щати, пр..гріти, пр..комічний, пр..люди
Г пр..дбати, пр..дворний, пр..боркувати, пр..мірювати
Д пр..гарячий, пр..світлий, пр..подобний, пр..святий
21. Частки використано в рядку
А їхній винахід, під стелю, через поле, над книжкою
Б несподівано гримнуло, виконано як-небудь, як зіронька
В поринати раз у раз, так швидко, кудись пішов, мов килим
Г майже закінчив, таки домовились, хотів би, навряд чи знаходиться
Д поміж рам, крізь терни, як мрія, війна і мир
22. Граматично правильно утворено словосполучення
А побачимось рівно в дев'ять
Б чекатиму на тебе без двадцяти сім
В зустрінемося за двадцять хвилин до сьомої
Г прийшов у п'ятнадцять двадцять п'ять
Д прокинувся в десять хвилин шостого
23. У реченні *Помилувавшись біля Неви (1) казковими Сфінксами (2) які сьогодні були кумедно хмурими (3) бо розтавала паморозь (4) пригріта сонцем (5) я почвалав на величезний (6) постійний міст* коми треба поставити на місці цифр
А 1, 2, 3, 4
Б 2, 3, 4, 5
В 3, 4, 5, 6
Г 2, 3, 5, 6
Д 1, 2, 3, 6

Завдання 24–28 мають на меті встановлення відповідності. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в *бланку А* на перетині відповідних колонок і рядків. Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А!*
 Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Установіть відповідність між синонімічними фразеологізмами

<p>1 топтати ряс 2 пустити червоного півня 3 зуби з'їсти 4 укласти в копи</p>	<p>А обернути в попіл Б напхати пельку В побувати в бувальцях Г кинути вогнем-блискавицею Д вік вікувати</p>	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

25. Установіть відповідність між характеристикою речення та прикладом

<i>Складне речення</i>	<i>Приклад</i>																															
<p>1 складносурядне 2 складнопідрядне 3 безсполучникове 4 складне речення з різними видами зв'язку</p>	<p>А Я знаю: мова мамина свята, в ній незнищений дух свободи. Б Василько вйокнув на коні, і вони побігли підтюпцем, наближаючись до лісу, що чорною стіною стояв перед ними. В Хоч була ще рання весна, проте надворі вже було гаряче. Г Або не сокіл я, або спалила мені неволя крила. Д Видно, не дуже солодке заміжжя буде.</p>	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

26. Визначте вид наведених речень

<i>Вид речення</i>	<i>Приклад</i>																															
<p>1 означено-особове 2 узагальнено-особове 3 безособове 4 називне</p>	<p>А А з поля тягло духом осінньої стерні. Б Ой, ходімо, жінко, пшеницю в'язати. В Згаяного часу і конем не доженеш. Г На столі моїм – книги і квіти. Д Шум автострад і сугінки музеїв.</p>	<table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">А</td> <td style="text-align: center;">Б</td> <td style="text-align: center;">В</td> <td style="text-align: center;">Г</td> <td style="text-align: center;">Д</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 20px;"></td> </tr> </table>		А	Б	В	Г	Д	1						2						3						4					
	А	Б	В	Г	Д																											
1																																
2																																
3																																
4																																

27. Установіть відповідність між характеристикою речення та прикладом (розділові знаки пропущено)

Просте речення

Приклад

- 1 з відокремленим членом А Митець думає не тільки розумом а й серцем.
2 зі вставним словом Б Тобі земле моя рідна і велика матінко велична мої всі поривання.
3 з однорідними членами В Людський хлопець дядька Лева небіж Лукаш на ймення.
4 зі звертанням Г Вдалині хиталися дерева і синів задуманий прибій.
Д І діло як на гріх не діло тільки сміх.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово)

По (1) *обидва* береги Раставиці через (2) *ую* Вербівку стеляться сукупні городи (3) *та* левади, не (4) *одгороджені* тинами.

- А числівник
Б прийменник
В сполучник
Г дієприкметник (форма дієслова)
Д займенник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–33 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант і позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–33.

Смерть книжки?

(1-2) Перебуваючи в українському книжковому просторі, складно говорити про світові тенденції, та навіть і не про світові – усе одно складно. Руху майже немає, проблеми давно означено та обговорено, змін на краще найближчим часом не передбачається.

(3-6) Ба навіть можна поставити собі запитання: що взагалі чекає на паперову книжку? Адже, попри клінічний стан мережі розповсюдження у більшості регіонів, якісь книжки у нас таки видають, купують та ще й читають. Згаданий простір не є ізольованим і так чи так мав би якось реагувати на зовнішні подразники й, сказати б, цивілізаційні виклики. А основні виклики, як відомо, зводяться до того, що паперові видання стрімко й незворотно втрачають позиції.

(7-10) Зрештою, наступ електронної літератури прогнозували, проте мало хто сподівався, що все відбудеться так швидко. В Америці уже сьогодні таких книжок продається більше, аніж паперових. Слід очікувати, що тенденція за якийсь час досягне

Європи, потім Росії, згодом і нас. Себто фору в кілька років вітчизняні видавці мають, хоча все рухається до дальшого витиснення з ринку старих-добрих книжок, друкованих у звичний спосіб.

(11-14) Хоча у вітчизняних реаліях процес може піти цілком некеровано. Скажімо, з огляду на неврегульованість юридичного боку питання, коли мережею гуляє великий масив «піратських» текстів українською та російською, котрі можна скачувати цілком безкоштовно. Що, своєю чергою, робить будь-яке маркетингове прогнозування та бізнесові розрахунки доволі туманними й двозначними. Втім, якщо припустити, що за вирішення цієї проблеми візьмуться серйозно й почнеться масова зачистка «літературних піратів», можна передбачити, що кількість читачів електронних видань перевищить навіть прогнозовані видавцями 5–10% загального ринку.

(15) Чому б і ні, особливо коли враховувати специфіку вітчизняного книжкового ринку – фатально малу кількість книгарень, засилля в більшості з них російської літератури, зрештою, ціни.

(16-17) В ідеалі електронна книжка дає змогу цьому зарадити ці проблеми – тобі не потрібно шукати книжкового магазину, ти можеш не зважати на політику його власника, та й переплачувати йому теж не доведеться. Інша річ, що на сьогодні в електронному вигляді є не так уже й багато літератури українською (те ж саме стосується й аудіокнижок, але це вже зовсім інша, хоча не менш сумна історія).

(18-22) Так чи інакше за всім цим надзвичайно цікаво спостерігати. Оскільки нічого так не пригнічує, як, скажімо, українське метро, в якому дедалі рідше зустрінеш громадян-пасажирів із книжкою в руках. Натомість щоразу більше з'являється пасажирів (переважно молодих), озброєних різноманітними девайсами. Щоправда, зазвичай вони грають у які-небудь безкінечні ігри чи слухають яку-небудь (теж, підозрюю, переважно піратську) музику, проте сам факт присутності в них цих носіїв лишає бодай гіпотетичну надію на те, що в майбутньому вони закачають до своїх пристроїв коли й не класику вітчизняної літератури, то принаймні якісь підручники. Оскільки сподіватись на тріумфальне повернення до громадського транспорту паперової книжки якось не випадає.

(23-25) Та й чого можна чекати за умов, коли для пошуку необхідного видання в книгарні потрібно мати справді велике бажання та достатній запас часу. Підозрюю, що мешканці Києва, Львова чи Харкова можуть зі мною не погодитись, проте раджу їм як-небудь за нагоди пошукати видання своїх улюблених (бажано українських, якщо такі є) авторів у книгарнях міст (а краще містечок) Східної та Південної України. Можливо, після цього у них виникне ідея підтримати яку-небудь буржуйську корпорацію і купити електронний носій.

(26-29) Утім, зовсім не хочу, аби склалося враження, ніби я агітую тут за електронні читалки. Скоріше навпаки – не знаю, що примусило б мене відмовитися від перечитування старих, потяганих у дорозі й куплених на всляких розпродажах та по букіністах антологій чи окремих томів із повних зібрань. У кожного свої слабкості – хтось любить запах паперу, хтось: технічні інновації. Головне при цьому – не забувати літер.

За С. Жаданом, газета «Тиждень.іа», 565 слів

29. У тексті НЕМАЄ мікротеми

А швидке та безповоротне зникнення паперової книги

Б «електронне» покоління, байдуже до читання

В фатальна ситуація на вітчизняному книжковому ринку

Г переваги та недоліки у читанні друкованих у звичний спосіб книжок

30. Виділене слово в реченні «*Натомість щоразу більше з'являється пасажирів (переважно молодих), озброєних різноманітними **девайсами***» має значення, розкриті в рядку
- А технічний пристрій, апарат або прилад, який виконує певні функції
  - Б технічне рішення, що є новим, корисним у господарській діяльності і може бути практично застосоване
  - В нове технічне рішення, що не впливає з існуючого рівня техніки і є промислово придатним
  - Г результат творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання
31. Засобом міжфразового зв'язку між дванадцятим і тринадцятим реченнями тексту є
- А сполучник
  - Б прийменник
  - В спільнокореневе слово
  - Г займенник
32. ОСНОВНУ ДУМКУ тексту можна окреслити твердженням
- А викриття всіх негативних чинників, що призводять до забування людиною літер
  - Б возвеличення книги як найціннішого джерела знань людини
  - В роздуми над цивілізаційними викликами та наголошення на необхідності читання, в будь-який зручний для людини спосіб
  - Г заклик до реабілітації «паперових друзів» людини
33. За типом мовлення текст є
- А роздумом
  - Б розповіддю
  - В роздумом з елементами розповіді
  - Г описом

Частина 2

Українська література

Завдання 34–53 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише **ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ**. Виберіть правильну, на Вашу думку, відповідь і позначте її в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма ресструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

34. Рядки
- Кінець нивоньці, кінець.
Понесемо ми вінець.
Пожали, пов'язали,
Косоньки поскладали*
- узяті з
- А соціально-побутової пісні
  - Б календарно-обрядової пісні
  - В історичної пісні
  - Г народної балади
  - Д народної думи

35. Видатна жінка, пам'ятник якій Ви бачите на фото, є героїнею твору

- А невідомого автора
- Б Нестора Літописця
- В народної історичної пісні
- Г Г. Сковороди
- Д М. Чурай

36. «...широко охопити всю складність суспільного життя спроможний лише епічний твір, одним словом, новій українській літературі конче потрібний був повістяр, і він прийшов з прихарківського села...», – сказано про автора твору

- А «Наталка Полтавка»
- Б «Чорна рада»
- В «Маруся»
- Г «Максим Гримач»
- Д «Кайдашева сім'я»

37. Вийти заміж за першого хлопця, який посвтається, пообіцяла матері героїня твору

- А «Максим Гримач» Марка Вовчка
- Б «Кайдашева сім'я» І. Нечуя-Левицького
- В «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського
- Г «Мартин Боруля» І. Карпенка-Карого
- Д «Наталка Полтавка» І. Котляревського

38. Рядки з поеми Т. Шевченка «Катерина»

*Катерино, серце моє!
Лишенько з тобою!
Де ти в світі подінешся
З малим сиротою?*

є у творі

- А портретом
- Б епілогом
- В присвятою
- Г ліричним авторським відступом
- Д прологом

39. «Відкинувши фарби епопеї та ідеалізацію минувщини,[автор] цілком «підпорядковує себе минулому», пише не так роман, як хроніку; замість твору, «потешаючого воображення», хоче дати повість трохи дидактичного жанру», – так М. Зеров пояснював написання твору

- А «Маруся Чурай»
- Б «Вершники»
- В «Чорна рада»
- Г «Гайдамаки»
- Д «Україна в огні»

40. *«Добре діло це повіренництво, ей-богу! Другого такого приблизного не знайдеш. А поки-то я на цей шлях вибрався, то чим не був? Був і писарем в пітейній конторі, був обер-об'їздчиком, був прикащиком по економіях, держав биржу в городі, служив у маклера, – скрізь важко!»*, – це висловлювання належить
- А Мартину Борулі
  - Б Міні Мазайлу
  - В Грандалеву
  - Г Сашкові Діденку
  - Д Чіпці Варениченку
41. Притчу про дерева розповідає герой твору
- А «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
  - Б «Лісова пісня»
  - В «Зачарована Десна»
  - Г «Intermezzo»
  - Д «Мойсей»
42. У повісті «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського зображено життя і побут
- А лемків
  - Б гуцулів
  - В козаків
  - Г гайдамаків
  - Д закріпачених селян
43. *«Ніколи!.. Більше цього ні ви мені, ні я вам не дамо. Наше... наше кохання повинно вмерти зараз, щоб, як хтось сказав, ніколи не вмирати. Розумієте мене, хороший?»*, – ці слова промовляє героїня
- А новели
  - Б повісті
  - В драми-феєрії
  - Г роману
  - Д оповідання
44. Наскрізною особливістю новели «Камінний хрест» В. Стефаника є
- А багатолінійність сюжету
  - Б перенасичення твору покутським діалектизмами
  - В надмірний ліризм оповіді
  - Г наявність розлогих пейзажів
  - Д детальні портретні характеристики героїв
45. Уславлення весни як символу любові, життя і натхнення – провідний мотив поезії
- А «Молюсь і вірю» М. Рильського
  - Б «Лебеді материнства» В. Симоненка
  - В «Арфами, арфами...» П. Тичини
  - Г «О панно Інно» П. Тичини
  - Д «О землі втрачена, явися» В. Стуса

46. До шістдесятників належав
А Олександр Довженко
Б Євген Маланюк
В Андрій Малишко
Г Григорій Тютюнник
Д Олександр Олесь
47. Складна драма «нерівні душ» – поетично-максималістської та буденно-прозаїчної, коли у дівчини «любов сягала неба», а хлопець «ходив ногами по землі», – розкривається у творі
А «Я (Романтика)»
Б «Місто»
В «Маруся Чурай»
Г «Маруся»
Д «Земля»
48. Два експреси, протилежні за призначенням, зустрічаємо в романі І. Багряного «Тигролови»
А в експозиції
Б у зав'язці
В у розвитку дії
Г у кульмінації
Д у розв'язці
49. Патріотичними мотивами вірш В. Сосюри «Любіть Україну» близький до поезії
А «Різдво»
Б «Як добре те, що смерті не боюсь я»
В «Пісня про рушник»
Г «Лебеді материнства»
Д «Гімн»
50. Ідея протиставлення загальнолюдських вартостей класовим представлена у творі
А «Лісова пісня»
Б «Моя автобіографія»
В «Маруся Чурай»
Г «Вершники»
Д «Україна в огні»
51. Загальний тон усмішки «Сом» О. Вишні витриманий у руслі
А науково-популярної розповіді з елементами гумору
Б патріотичного пафосу та оспівування праці
В рибальських побрехеньок і фантастичних перебільшень
Г серйозної розповіді про досягнення радянських рибалок
Д критики хиб рибних господарств

52. «Сам хвилюється і нас усіх хвилює...», – так В. Коряк пояснював псевдонім

- А П. Губенка
- Б М. Фітільова
- В І. Лозов'ягіна
- Г І. Тобілевича
- Д О. Кандиби

53. У добу постмодернізму виникає літературна організація

- А «Гарт»
- Б «Покутська трійця»
- В «Нью-йоркська група»
- Г «Пропала грамота»
- Д «Нова генерація»

Завдання 54–57 передбачають ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ. До кожного рядка, позначеного ЦИФРОЮ, доберіть відповідник, позначений БУКВОЮ, і поставте позначки в бланку на перетині відповідних рядків і колонок. Усі інші види Вашого запису програма реєструватиме як помилки!

**Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей**

54. Установіть відповідність між автором та персонажем його твору

1 О. Кобилянська	А Мотрона Розторгуєва
2 Леся Українка	Б Лавінія
3 І. Котляревський	В Парасинка Чоп'як
4 М. Куліш	Г Килина
	Д Тамара Василівна («мусінька»)

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

55. Установіть пари жанрово споріднених творів

1 «Contra spem spero» Лесі Українки	А «Мойсей» І. Франка
2 «Intermezzo» М. Коцюбинського	Б «Бондарівна»
3 «Кавказ» Т. Шевченка	В «Моя автобіографія» О. Вишні
4 «Балада про соняшник» І. Драча	Г «Три зозулі з поклоном» Г. Тютюнника
	Д «Українське альфреско» Л. Костенко

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

56. Установіть відповідність між художнім засобом та уривком, у якому його використано

1 інверсія	А Під хвилиною спіє хліборобська доля.
2 метонімія	Б Задарма край твій весь политий кров'ю/ Твоїх борців?
3 антитеза	В Коли в похід виходила батава, – її піснями плакала Полтава.
4 гіпербола	Г З очеретів чутно голос сопілки, ніжний, кучерявий. Д Послухай мене, доню моя: краще білий хліб, ніж чорний, краще пан, ніж хам!

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

57. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього

1 М. Рильський	А «Цей номер один імпресіоніст в українській літературі і один з кращих у європейській, ніде не вживав такого самоозначення, що зайвий раз утверджує органічність його сонцепоклонства»
2 В. Стус	Б «Спогади про світ дитинства були розрадою для митця, коли Сталін оголосив його націоналістом за кіноповість «Україна в огні», і почалося цькування письменника»
3 М. Коцюбинський	В «... навіть у найтяжчі хвилини життя твердо вірив, що вернеться до народу своїм словом, що край його почує. Боже провидіння вело його, обертаючи фізичне виснаження невільника невичерпністю духовних сил поета...»
4 О. Довженко	Г «Творча діяльність ... розгорталася тоді в річищі неокласицизму – художньої школи українських поетів, зорієнтованої на античну класику, на продовження гуманістичних традицій...» Д «...завдяки художній майстерності письменника ми маємо й енциклопедію життя українців Далекого Сходу, і багатопроблемний політичний роман, і чудову пригодницьку книжку...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

